



# Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Lóczy Lajos*

Forrás:

*Budapesti Hírlap*

Bp.

(Hely)

1920. 7. 15

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

*Lóczy Lajos*

Idő

"1920"

Személy

## Lóczy Lajos †

1849—1920.

Budapest, máj. 14.

Mikor romba dűlni látszik Magyarország, me ledül egy-egy oszlopa is azok közül, a melyek ideálisabb értékeinek a kincsházát tartják. *Balatonárásról* kapom a fiatal Lóczytól e táviratot: *Szeretett atyám csütörtök délután ötkor kiszenvedett.*

Mikoron a területvédő liga a főváros hazafias tömegeinek élén bucsut járt Árpád vezér ércszobránál, tiltakozni a haza földarabolása ellen, abban az órában leheli ki e liga elnöke elbusult lelkét, a mely fölmeleg, az örökéletű Árpádhoz, míg testét beletesszük a vonagló anyaföldbe.

Lóczy Lajos, Gömörmegye egy régi nemesi családjának az ivadéka, fényes és gyümölcsös pályát futott meg, mint tudós. Hire messze kiment az ország határain túl. Francia és német tudós társaságok jutalmait és kitüntetéseit vitte el. Értékes összeköttetéseket tartott fenn Európa művelt nemzeteinek tudósaival s ha ma arra hivatkozunk, hogy felsőbbrendű műveltségünk tiltakozik az ellen, hogy alsóbbrendű civilizációk politikai hatalma alá daraboltassék fel Magyarország, akkor ebben a hivatkozásunkban benne van Lóczy Lajos neve, civilizációnknak oszlopos tagja ez a magyar szívű és egyetemes elméjű dzsentriivadék és munkásságának dús, gazdag eredményei integráns részét alkotják annak a szellemi kincsnek, melyet mi a magyarság műveltsége gyanánt őrizünk.

Lóczy Lajos bejárta Keletáziát Széchenyi Béla gróf társaságában s könyveket írt ez utjára

ról az európai tudomány gyarapítására is. Tanított két-három évig a Balaton partján s Balaton jegén, hogy nagy, monumentális művét, földtani biográfiáját ennek a magyar viznek megadja. Alig van Európában tő, a mely a tudományos kutatás ily alapos munkájának tárgya lett volna. Az erdélyi földgázok titkainak felderítését ő szorgalmazta s ő végezte is munkatársaival. És a háboruban sem pihent. Seregeink nyomában járt a Balkánon és földtani fölvételeket, kutatásokat végzett egész Szerbiában, úgy, hogy azóta is a belgrádi kormányok szinte zarándokolni jártak hozzá felvilágosításokért és utbaigazításokért s nem szüntek meg kecsegtető ajánlatokkal őt ostromolni, hogy becses szolgálatait a magok számára megnyerjék.

Mondanunk sem kell, hogy minden kecssegtetésük kárba veszett. Összeomlásunk óta még készülöben lévő munkáival foglalkozott s utolsó idejében a területvédő liga ügyét szolgálta roncsolt egészséggel ugyan, de törhetetlen lélekkel.

Ahhoz az ideális magyar tudós-tipushoz tartozott Lóczy Lajos, a mely nem magát, mint egyéni érdekeit, nem hírnevét, nem pozícióját szolgálja, hanem önzetlenül, irigység és féltékenység nélkül, szinte apai érzelmekkel a tudományt s benne a hazát. A Herman Ottók, Eötvös Lorándok, Szily Kálmánok világa a Lóczy Lajosé, a kik nem keresik a nagyvilág zaját és érdekhajhász forgalmát, hanem egy sajátalkotta körben élik ki magokat, *tanítványaik* körében. Mások gondja, hogy aranyat hagyjanak örököseikre. E tudósainké az, hogy tudományuknak ne szakadjon magva. Ők örököseket nevelnek magoknak, hogy elköltözvén,

Budapest főváros házinyomdája 1919.  
árván ne maradjon az ő lelkes életök munkája: fölemelkedett tudományuk. Lóczy Lajos mögött is egy egész derék gárda marad, köztük a máris határainkon túl terjed hírével fia: ifjú Lóczy Lajos. Szokrateszt sirva vette körül halála óráján tanítványainak rajongó csapata. Szokratesz, mielőtt kiürítette volna a halál bürökpharát, a lélek halhatatlanságáról beszélt nekik. Gyászbaborul egy tiszteletreméltó család, lehorasztott fejjel állanak a tanítványok Lóczy Lajos ravatalánál is. De az ő koporsójából mintha kihallatszanék a szózat: az én halhatatlan lelkem tibelétek szállt, belőletek, munkátok révén szálljon a hazába, a melyért én éltem, a melyért mindnyájatoknak magyarok élnetek és munkálkodnotok kell, most jobban, mint valaha.